

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 10.

V Ptuju v nedeljo dne 18. maja 1902.

III. letnik.

Binkošti.

List za listom se je na grmovju in drevju raz-
vil, cvet za cvetom je pogledal iz svoje popke in se
razširil tako krasno, da bi ga nobeden umetnik
ne napravil, in če bi se celo svoje življenje ž njim
trudil. Ptice so prišle iz daljnih krajev zopet k nam,
pletajo si svoje gnjezdice in nam pojejo svoje lju-
beznjive pesmice. Vse se veseli življenja. Narava je
v najlepši svoji obleki. Tudi človeški duh je napolnjen
z nekim čudnim veseljem, z nekim nepopislivim ču-
stvom, katero ga vleče tje gori v — nebo. Mi
slutimo človeški duh je napolnjen sladkega božjega
čustva in upliva. „Ako me kdo ljubi, bode moje besede
spolnjeval, in moj Oče ga bode ljubil, in k njemu bodeva
prišla in pri njem prebivala. . . . To sem vam govoril,
dokler sem pri vas. Tolažnik sveti Duh, pa, katerega
bo poslal Oče v mojem imenu, On vas bode učil vsega
in vas bode opomnil vsega, karkoli sem vam rekel.

Mir vam zapuščam, svoj mir vam dajem!“

Dejanje apostolov nam pripoveduje, kako so bili
zbrani apostoli 50 dni po veliki noči, in kako njih

je napolnil sveti Duh. „In prikazali so se jim raz-
deljeni jeziki, kakor ogenj, in je sedel na njih sle-
hernega!“ Pripoveduje se nam tam, kako so govorili
vsi naenkrat različne jezike, tako, da jih je slišal
govoriti „vsak po svojem jeziku.“ To je veliki čudež,
katerega je mogel povzročiti samo Bog v svoji ne-
skončni vsegamogočnosti. Toraj kako je Kristus svojim
učencem naprej povedal, da bode prišel tolažnik sv.
Duh, tako se je tudi zgodilo. Spolnile se bodejo to-
raj tudi njegove prve gori navedene besede, namreč,
da bode, kdor njega ljubi vžival ž njim pri njegovem
nebeškem Očetu neskončno veselje.

Potem pa pravi Kristus tudi med tem, ko je
jemal slovo od svojih učencev: „Mir vam zapuščam,
svoj mir vam dajem!“ On nam toraj ni zapuščal pri
svojem slovesu in pri obljubi svetega Duha, bogastva,
časti, sploh ne posvetnega telesnega blaga, temveč
zapuščal nam je najboljši in najdragocenejši čut naše
duše — mir! Bog daj, da bi prišel ta njegov mir
sedaj o prazniku prihoda svetega Duha v vse vaše
duše, kar vam kot binkoštno darilce „Štajerc“ naj-
iskrenejše želi! —

Nekateri prijatelji „Štajerca“ in kmeta.

1.

Poslanec državnih imamo zadosti,
Zato pa se kmetič ubogi ne boj.
Če tudi se z vleče ti mozek iz kosti,
Ne brigaj zató se, saj — hofrat je — Ploj!

2.

Če dnarja pa nimaš, pa si sposodi,
Saj dohtar Horvat jih prav dosti ima,
Kaj maraš, če splavajo nade po vodi,
Če vso se posestvo na kose proda.

3.

Drobiš pa boš dobil za malo plačilo,
Al' kje pa, to dohtar naj — Brumen pove.
Vse kaj pa v deželnem bo zboru se sklilo
Oh! tega gotovo Jurtéla ne ve!

4.

Če vest pa ti grešna dušo razkači,
Naj Sattler na Gori te vendar spovè.

Pa „Fihposov“ žepi si polne natlači,
Drugač v spovednici bo s teboj gorjè!

5.

Tam doli je v Celju prav pameten dečko,
Postave je male, a hudo gleda.
Ne rečem, da to bi bil dohtar naš — Dečko,
Potrudi se k njemu, če žep te sibi!

6.

Če vino prodajaš boš v Leskovcu zvedal,
Od Stoklasa marsikateri dober adres,
Tam župnik bo Kralj ti tudi povedal,
Katera najbližnja je pot do — nebes!

7.

Boš tudi račun si prav lahko spregledal,
Ki tam na konzumnem klinu visi.
Če nebo vse vredu bo Rošker povedal,
Kaj on je zakrivil, ko bil je — komi!

8.

Sem slišal, da Štolcu po hrbtu so dali,
Ker on je kot župnik že firmat začel.

Razne stvari.

Kmečko zborovanje v Dornavi

pri Ptujju. Na binkoštni pondeljek po večernicah ob 3 uri popoldan se bode vršilo v Dornavi v gostilni gospoda Frane Herga kmečko zborovanje s sledečim sporedom: 1.) Pogovor o splošnem položaju kmetskega stanu. 2.) Pogovor zaradi volitve poslancev. 3.) Pogovor glede odpuščanja davka radi poškodovanja po nimah. 4.) Kmet in vojaštvo. 5.) Pogovor tiče se lovskih pravic, in kako se naj brani kmet proti škodi, katera se mu s sedanjimi lovskimi razmerami povzreči. 6.) Slučajnosti. Kakor že kaže spored, bodejo se jako važne reči razmotrivale. Pričakovati je toraj pač, da se bodejo kmetje tega zbora prav polnoštevilno udeležili. Odbor.

Sveti oče papež Leo XIII. je poslal škofu na Francoskem po imenu Lacrois naročila, kako se naj obnaša duhovnik v političnih rečeh. Ta škof je to naročilo sebral v pastirskem listu, ter poslal ta list svoji duhovščini. Zanimivo bode, ako povzamemo temu pastirskemu listu, kateri je toraj takorekoč od samega svetega očeta, nekatere stavke. Po vsebini prestavljeni glase se tako le: „Duhovnik se ne sme kot dušni pastir, (katero pastirstvo mu je podelil Najvišji), zmeniti za nobedno stranko, temveč naj bode zunaj nje, nad njo. Kot državljan ima pravico in dolžnost za tistega glasovati, o katerem je prepričan, da bode škribel za vero in za očetnjavo. Že večkrat se je dokazalo, da se razpostavi duhovnik, kateri posveti svoj upliv kaki politični stranki, hu-

demu povračilu in hudemu maščevanju. Radi tega je za njega najboljše, ako se ne pridruži, nobedni ali lamentarni (zborniški) stranki. Ko so se odločile kako volitve, se ne sme računiti duhovnik niti k tistim, kateri so zmagali, niti k tistim, kateri soob bili premagani. Za vse svoje tarane naj on ostane v obče spoštovan oskrbnik njihovih duš, naj ostane za vse prizanesljiv oče, kateri tolaži žalostne. Vsakemu naj bode zvesti prijatelj zmiraj pripravljen vsakemu pomagati. „Povejte vašim župnikom (tako se glasi dobesedno naročilo svetega očeta), povejte vašim župnikom, da bode njihov upliv postajal vedno večji, ako bodejo spolnovali v tem smislu svoje naročilo.“ Škof Lacrois še dostavi temu v svojem pastirskem listu, to le: „Najbolj pazite na to, da ne bode te proti kateremu faranu rabili prižnice (kancelna). Ako se bode te z besedico dotaknili boja strank, takoj se bode to spreobrnilo, in napolnili bode nekatere od vaših ovčic s sovraštvom proti vam, imeli bode nepravilne od posvetne vlade. Ne bode te moči v to porabili, da bi ž njo tiste kaznovali, kateri so po lastnem prepričanju drugače volili, kakor vi. Da, celo vsakega svetovanja za to ali ono stranko se morate vzdržati. Prepovedati vam moram vsako sodelovanje pri kakem političnem listu, nele pod svojim lastnim, temveč tudi pod izmisljenim imenom. Ako je pisal, kateri list proti kateremu duhovniku, ne sme ta na to odgovoriti, ne da bi celo stvar poprej meni naznanil. Pod vašo častjo je, ako bi širili take liste, kateri se pečajo z političnim bojem, da bi s tem pomagali kakemu kandidatu (prosilcu).“ — Tako toraj govori sveti oče sam in pa velezasluženi francoski škof. Ne sme se nam prebaciivati, da bi bili mi ponatisli besede svetega očeta, kot najvišjega dušnega pastirja iz sovraštva do naših duhovnov. Ne! Istina je in mi to povdarjamo zopet in zopet, da je vsak duhoven, kateri spolnjuje svojo

Pa da bi še mene nebi nazgali,
Od firmanja tega ne bodem več pel.

9.

Pri Fihposu slišal sem tudi so dali,
Za vel'ke zasluge Segulu slovo.
Pa če so Korosca že v luknjo pozvali,
Oh žalost! naš „Fihpos“ izhajal nebo.

10.

Je Mursec, kaplan se poboljšal posteno,
Ker pamet razsvetil mu večni Bog je.
Kdo jedel bi tudi kaso ječmeno,
Če lahko kapunček mu v pisiku zavre!

11.

Je zlata se ura, gred kratkim iskala,
Iz Majšberga nekdo je bil jo zgubil,
Pa kak je ta ura iz žepa le pala,
Ko vendar Marinic ničesar ni pil!

12.

V Ljubljani pa hodi, nigdar brez cilindra,
Veš tisti največji, najhujši hudir,

To slavni in večni naš dohtar jet Zilindrari,
Ki sreče je kmečke — neskaljeni vir.

13.

Naš „Fihpos“ in „oče“ sta pošto poslala,
Da hočeta svojo kobačo podret,
Mogoče, sta „Stajerca“ preveč se zbalala,
Znabiti pa lažeta kakor popred!

14.

Bi lahko še daljša se pesem zapela,
Al' vendar pa danes več peti ne smem,
Le to pa, kaj župnik naš v urberški dela,
To vse pa vam kmetje prihodnjič povem.

Nekaj listov iz zgodovine kmetskega stanu.

(Spisal M. Kmetska knji.)

Dalje.

Človek bi si lahko mislil, da pri tako velikih davkih in tako nizkih cenah ni bilo mogoče bogat postati. Pa vendar nam zgodovina imenuje nekaj

dolžnost, kakor mi velevali svetni oče, toraj Kristusov
zemeljski naslednik sam vreden velike časti. Ljubi
kmetje! kaj pa di, se vam ne odpirajo oči? Kako pa
vendar slušajo nekateri naših gospodov duhovnikov
svetega očeta? Kaj bi bilo, ako bi poslali mi svetemu
očetu par številke časopisov, katere pišejo in v širijo
duhovni na primer v Mariboru kateri so polni poli-
tičnega preganjanja, polni političnih prepričanj in so-
vražtva? Kaj porečeta temu povelju svetega očeta na
primer gospod župnik Šegula in, gospod prefekt Ko-
rošec? Saj ste morda slišali, kaj je poročna sodnija
toraj ljudstvo samo, ker iz ljudstva se zberejo poroča-
niki, pred kratkim čez ta dva duhovnika izreklo. Oh!
kako lepo uči svetli oče in škof Lacroix svoje duhovne
Žalibog dajve med našimi dobrimi duhovniki tudi
mnogo, mnogo stabilnih! Kaj pa poreče na primer k pa-
peževega povelju spovednica na Ptujski gori, in gospod
Sattler in njegov, Antikristi? pri likih občinskih vo-
litev? Da, žalibog prižnica ali kancel, spovednica, altar,
cerkev, vse, vse inoral v boji za klerikalnega kandidata!

Misijon v Mali Nedelji. Dragi, Štajerca! Lepo si
se razširil že opomašifari, oke nam il se lej pri nesoš
lepih novic, dosti poučljivega in koristnega. V se lej te
že težko pričakujemo, da bi prito tibi preživeli vsi
kako mičič oveseljal in obasi od počili malo od naše
skrbje. Pa glej! kaj se je ite zgodilo? Na dan tretjega
majnika so povabili naš gospod župnik svetni misijon
da bi se pri naših ponavljal. Mi v smole se vsi veselili
tega dneva, ker smo mislili, da bomo slišali spravo-
lepe poučljive nauke in pridige, in ker smo mislili,
da nam je s tem dana najlepša prilika, da bi se sedaj
ravno pred binkošti pravo verno spovedali in pre-
jeli zakramenti svetega rešnega telesa. Pa kaj so na de,
kaj so vsi človeški upi? Kar se tiče lepih naukov in
in lepih pridig, bili smo presenečeni, da smo čuli že
v prvi pridigi, koj od začetka besede. Ni pa, kateri
„Štajerca“ berete, in zopet, vi „Štajerčevi“, Štajerčevi

imovitih krajev in več prav premožnih kmetov, ki so
zmogli tisočake. Toda večina poljedelcev ni bila v
stanu, vzdigniti se iz velikanskega siromaštva. Slibo
Mnogo vzroka za tedanje uboštvo lahko dajemo
slabim trgovskim razmetam. Prvič je bila kupčija
podložnikom skoraj zmiraj prepovedana. Potem je
na cestah in mostih kar izmrgolelo raznih mitnic
(mavt), katere so spravile kmeta, kadar je peljal
svoje blago na sejem, ob marsikateri groš. Najhuje
zlo pa je bila naredba, da kmet ni smel svojih pri-
delkov prodati, komur je hotel, ampak moral jih je
najprej ponuditi gospodu in še le, ako jih ta ni maral,
smel se je z njimi podati v mesto. Samo ob sebi se
ume, da gospod je uradniki inavadno niso hoteli, koliko
plačati kakor mešan, drugače bi ne bili tako skrbno
varovali te svoje pravice, ki se je na prizadevanje
zastopnikov trgov in mest odpravila v 17. stoletju.
Dne 17. aprila 1565 je avstrijski vladar ukazal
gospodi, da ne sme od kmeta več vzeti kakor potre-
buje za domače potrebe, in da ne sme podložnikom
brantiti, ako hočejo iti s svojim blagom na sejeme.
Tudi leta 1623. se je izdal enak ukaz. — Kdo je

pristaš, toraj samo „Štajerca“ in zopet „Štajerca“
Samo eden gospod je pridigoval, da ni imel „Štajerca“
v mislih. V nedeljo pa bi bil gospod misijonar vse
hudre na nas nakopičili, pa Bog jim tega ne dopuščal.
Gospod župnik, Vi nas hočete od „Štajerca“ odvrniti
na vsak način, pa povemo vam, da se tega s svetim
misijonom, katerega ste kakor se nam vidi samo radi
„Štajerca“ pozvali, ne boste dosigli. Brali ga bo-
demo še naprej našega „Štajerca“, ker vemo, da je
vnebovpijoča daž, dal bode „ferdama“, kateri ga bere
Z vašim, Eihposoni in v Slovenskim Slepajem“, pa
bomo karili v podzemskih kletih, da niti dim in
bode mogel na plan, ker se ta grozna smrdi! Z daj bog
pa ti bode povedal, „Štajerca“ kako se v je ravvalo ob
gospodov misijonarjevih spovednic. Neke žena tvojega
naročnika ipoklekne v božjem strahu in spovedni,
ozmoli omolitve in začne povedati svoje grehe. Gospod
misijonar pa ji reče, naj bode tiho, ker jo bode on
spraseval. In začel jo je sprasevati, ali ima moža. Ako
Potem koliko posestvo imata, z možem, koliko njiv,
travnikov, koliko kravdn, koliko dolgov. Žena se id
veda v svojem strahu je vsel razložila. Ko je povedala
grehe, jo vpraša gospod misijonar: „Čuj, ali bere tvoj
mož „Štajerca“? Ta pa reče: „Da, on je na njegova
ročend. Misijoner to „Kdo pa hodi“ pod njegova pošto?“
Žena je: „Včasih mož, včasih tudi jaz.“ Misijoner
Potem sta zgubljena oba! „Ali je bil tvoj mož
z daj pri tem misijonu, pri spovedi?“ Žena vo: „Da, bil
je.“ Misijoner: „Ali je bil pri kakem misijonarju?“
Žena vo: „Ne, pri enem gospodu franciskanu je bil.“
Misijoner: „Vidiš ga, on je šel k franciskanu k spovedi
ne pa k misijonarju, ker je vedel, da ga franciskanu ne
bode od „Štajerca“ nič vprašal. Reči mu, da se mora mi-
sijonarju spovedati, „Štajerca“ pa mu raztrgaj.“ Ljubi
„Štajerca“, ta mož, pa je svoji ženi rekel, ako mu je
vse to povedala: „Jaz sem gospodar, od hiše in ko-
se upaš „Štajerca“ raztrgati bodeva drugo imela!“ T

bil tedaj kmetov sovražnik, ta kdo je njegov prijatelj?
Uboštvo je v veliki meri zakrivila tudi večkratna
menjava in poslabšanje denarja. Kadar je zmanjkalo
novcev in jih ni bilo mogoče pridati, dobili tedaj
so začeli kovati iz starega nov in lažji denar. V 13.
stoletju bil je vreden srebrni penez blizu 7 krajcarjev
našega denarja. Do konca 14. stoletja je padla nje-
gova prava vrednost na 2 in jedno tretjino krajcarja.
leta 1450, pa že 2 krajcarja ni bil več vreden. Povsod
je bilo mnogo starega, odpravljenega denarja, in ode-
ruhi ter goljufi so ga kupovali za sramotno ceno.
T Hude nevihte so premnogokrat povzročile veliko
gorja. Razen uim je delala na poljih zelo veliko škodo
razna divjačina, kakor srne, jeleni in zajci, katere je
gospoda skrbno čuvala, da je lahko hodila na lov.
Če je pa ubil kmet kakega škodljivca, bil je hudo
kaznovan. Zato so se podložniki večkrat pritožili, a
leta 1739, so se zavoljo prevelike škode celo upri-
Velika nadloga za podložnike je bilo tudi vojaštvo.
V slučaju vojske moral je vsak 3, 5, 10, 20, ali 30
mož pod orožje, kolikor je pač treba bilo. Kmetje so se
vojaški službi, ta vso moč upirali in tudi niso bili d

ko se je vsaj v tem slučaju ljubi „Štajerc“ sprevidelo, kaj hočejo s tebe! Pa zakaj te sovražijo, zakaj te preganjajo? Mi te prebiramo gor in dol in glej! le ene besede ni najti, katera bi bila proti naši sveti veri. Ako pa v časih tega ali onega duhovnika pokažeš svetu kot takega, kakor je tudi v resnici, ako je kateri žalil s svojim obnašanjem versko prepričanje svojih faranov, in ti takemu gospodu poveš, da to ni prav, zakaj bi pa vendar le zavoljo tega bil človek „ferdaman“, ker je bral resnico? Ako pa nebi bila resnica, kaj pišeš, pa bi te gotovo bili že obsodili, na plačilo ali pa v luknjo kakor se je to že večkrat zgodilo „Slovenskemu Gospodarju“, pri katerem sta bila celo dva duhovnika obsojena na daljši zapor. Mi sprevidimo toraj, kateri od vaji ti ali „Gospodar-Slepar“, je poštenejši. Ti nam poveš resnico, ti nas podučiš, ti nam pokažeš navdušen za našo stvar sovražnike našega kmečkega stanu, ti nam poveš včasih kako nedolžno veselo! Ne enega stavka ne najdemo, v katerem bi nas žalil, vsaki otrok te sme brati, ne da bi se pohujšal — in zaradi tebe bodemo „ferdamani?“ To je nerazumljivo. To ti pišemo in te prosimo priobči v prihodnji številki ta dopis v tvojem vrlem listu; ne izpusti pa ničesar, ker je vse tako, kakor se je tudi zgodilo!“ — Več faranof. — (Opomba uredništva:) To le dopis! Ubogo kmečko ljudstvo! kaj je vse počenja s teboj! Prav iz duše se veseliš prečasnih naukov Kristusovih, prav iz duše pričakuješ čas, kateri je poln božje milosti, namreč čas svetega misijona, prav iz duše želiš sprejeti svete zakramente, in se tako striniti s tvojim večnim Odrešenikom, in mož iz ljudstva piše, sporazumljen z večimi drugimi „Pa kaj so nade, kaj so vsi človeški upi?“ — V Rimu, toraj v mestu svetega očeta, je knjiga, v kateri so zapisana imena takih duševnih proizvodov, kateri so po lepemu svete katoliške cerkve kot taki zaznani, da se od katolika ne smejo brati. Tej knjigi stavi „indeks.“ Po cerkveni postavi je toraj vsaki, pri bere tako knjigo, ne da bi se mu dalo zato od

ori vojaki — manjkalo jim je seveda vaje in močavosti — kajti voditelji so zmiraj mrmrali čez njihovo nerodnost, bojzljivost in neubogljivost. Posebno iz dežele jih ni bilo mogoče spraviti; četudi so največje uporneže za kazen obesili, vendar ostali niso hoteli zapustiti domače dežele. Sitna je bila podložnikom vožnja vojaških potrebščin. Huda nadlega za nje so bili tudi brezposelni vojaki, ki so se po končanih vojskah potepali okrog ter z silo jemali ljudem, kar niso mogli dobiti z lepim.

Neizrečeno veliko škode so našim prednikom prizadajali divji Turki, ko so hodili več sto let na našo zemljo ropat.

Jako nevaren sovražnik je bila človeštvu kuga, ki je premnogo krajev skoraj čisto izpraznila. Ne smemo se čuditi, da so jo v litanijah uvrstili na prvo mesto pri nesrečah, ker je samo od leta 1000 do 1500 obiskala našo domovino nič manj kakor šestdesetkrat, t. j. skoraj vsako osmo leto. V istem času je tudi razsajala pri nas 23 krat živinska kuga, ki

cerkveno oblasti dovoljenje, izključen iz katoliške cerkve, toraj po našem verskem prepričanju tudi od zveličanja! Zdaj pa vprašamo ali je naš „Štajerc“ na „indeksu?“ Javno vprašamo vse naše bralce, vso našo duhovčino: Kje in kedaj je pisal Štajerc le eno besedo proti naši veri? Mi vprašamo, kje in kedaj je prinesel on le eden stavek, le eno besedo, katera bi bila proti čistim, krasnim nebeškim naukom, katere smo sprejeli od najboljšega učitelja celega sveta? Zakaj bode toraj „ferdaman“ kdor ga „izdaje“, kdor ga „drži“, kdor ga „bere?“ — Mi smo prepričani iz dna srca, da naš milostljivi gospod knez in škof ni naročil gori omenjenim misijonarjem, da bi naj tako obhajali sveti misijon! Mi smo prepričani, in to tem bolj, ker vemo, da je našemu nadpastirju ravno tako za svoje duhovne, ravno tako za svoje vernike, kakor zasluženemu francoskemu škofu Lacroiču, kakor svetemu očetu samemu. Priobčili smo vdanajšnjem listu, kaj sta ta dva naročila svojim dušnim pastirjem. Gospodje misijonarji ali znate, kaj piše sveti oče Papež Leo XIII? Ali vam ni znano, da prepove zlorabo prižnice, zlorabo spovednice? Mi vprašamo, ali so naše cerkve zato, ali je nasvetejši kraj zato, da bi se v njem vse porabilo samo v ta smoter, da bi se delovalo z vsemi močmi protilistu, kateri ima samo drugo politično mnenje kakor duhovščina, proti listu, v katerem ne najde nihče niti enega stavka, kateri bi bil proti katoliški cerkvi, katoliški veri? Sveti misijon, kojega se na deželi vse veseli staro in mlado, kojemu bije sto in sto človeških src z veseljem nasproti, v sladki nadi zadobiti si dušni mir, kakor ga je zapuščal Odrešenik, ko je jemal od učencev slovo, toraj ta sveti misijon, Bog nam pomagaj, ne more biti, „razven strank“, „nad strankami“, kakor to velewa sveti oče papež sam? Na mesto miru, katerega pričakujejo vsi od njega, seje v marsikatero srce razburjenost, poseže v politično mnenje tistih, kateri čakajo od njega ljubezni, kateri čakajo od njega vsaj kapljice tihe duševne sreče v teh razburjenih od političnega bora napol-

je naredila zelo veliko škode. Od leta 1728 do 1799 je morila živino celih 36 let, vsled česar jo je po nekod pokončala gospodi in podložnikom.

Še več ljudij kakor kuga in lakota ugonobile so pogoste vojske. Plemenitaši — celó opati in škofje so se večkrat med seboj vojskovali. Ker pa je težko priti v trden grad ali v z močnim zidovjem obdani samostan in se nad gospodo maščevati, požigali so sovražniki kmetske koč in poteptali njive in travnike. Tudi so bile nekdanje vojske grozovitnejše nego sedanje. Kamor je nasprotnik prišel, je navadno povsod vse pobral in požgal. Veliko ljudij je bilo pobitih, mnogo jih je potem umrlo za lakoto, precej pa jih je pograbila kuga, ki zmiraj sledi vojski in lakoti. Na stotine mest je bilo porušenih, na tisoče vasij je izginilo in na milijone ljudij je pokosila nasilna smrt. — Češko je imelo pred tridesetletno vojsko (1618 — 1648) čez 3 milijone prebivalcev, po vojski pa jih je ostalo samo osem sto tisoč, toraj dobra četr-tina.

njenih časih! In kaj je največ, česar se nam je najbolj čuditi, da se to vse dela z določenim namenom. „Vidiš ga, on je šel k frančiškanki k spovedi, ne pa k misijonarju, ker je vedel, da ga frančiškan ne bode od „Štajerca“ nič vprašal!“ To je krasno spričevalo za frančiškanski samostan, spričevalo iz ust misijonera! Čast temu redu, on bode imel od sedaj od naših kmetov gotovo še večje zaupanje, kakor nje je vžival do sedaj. Čast tem naslednikom Kristusa, na katere ne upliva političen boj, kateri so v spovednici duhovni, prijatelji grešnika, tolažeč ga, kažoč mu, da mu ni treba obupati, ako je grešil, ker so neskončne zasluge njegovega Odrešenika. Med tem ko reče po Kristusovem vzgledu frančiškan po končani spovedi skesanemu človeku: „Idi in ne greši več! Poboljšaj se, ker bodeš si s tem pridobil duševni mir, najboljšo kar je na zemlji“ — rekel je (misijonar) ženi: „Idi raztrgaj „Štajerca“, na katerega je naročen tvoj mož!“ Gospodje ali vam ni znano, da ima vsaki človek prosto svojo voljo? Ali vam ni znano, da sme imeti vsaki svoje politično prepričanje? Ta mož je tudi ima in vi pa hujskate njegovo ženo, za katero je moral pred oltarjem, pred živim Bogom priseči, da bode živel z njo v popolni slogi, v popolnem miru proti svojemu možu. To je sejanje ljulike med žito, to je sejanje prepričevanja, nemira, strasti, sovražtva, to je sejanje zaničevanja v sedmem svetem zakramentu, v svetem zakonu, katerega največja zahteva je — ljubezen! — „Ne sodite, da ne bodete sojeni“, reče nebeški Odrešenik. In res je tako! Ako pa že o čem sodimo, ako že kaj obsodimo, potem pa moramo biti o tem tudi popolnoma prepričani, da je zares tako. Kdor tedaj hoče kak list obsoditi, mora ga prej brati, mora se z njim popolnoma seznaniti, mora vedeti kaj je v njem, ali kaj ni v njem. Kdor toraj hoče „Štajerca“ obsoditi, naj ga prej bere, sprevidel bode, da ni proti cerkvi, sprevidel bode, da ni proti dobrim duhovnikom, da pa ni proti veri, to že itak ve vsakdor. Naša sredstva so

Kadar molite v litanijah: „Kuge, lakote in vojske varuj nas o Gospod!“ tedaj se spomnite na one hude čase, v katerih so živeli in trpeli naši očetje.

Vsakdo bodo izprevidel, da se tako hudi časi, kakoršni so se dogajali v dobi, ko so imeli posvetni in duhovni klerikalci vso oblast v rokah, ne morejo vrniti nikdar več, naj se tudi prigodijo Bog ve kakšne prekucije in nesreče. Kuge se ne morejo več tako razširjati kot nekdanj, ker imamo zadosti učenih zdravnikov. Velika draginja je dandanes nemogoča, ker dobivamo lahko po železnicah in brzih ladijah blago iz vseh delov sveta. Od lakote ljudje ne bodejo več umirali, ker je velika draginja nemogoča, ker siromaki lahko dobijo po širokej zemlji dosti zaslužka, in ker podpirajo država, dežela in občine ponesrečence in po uimah poškodovane. Vojske so postale že zelo redke in se ne vodijo več čisto po divjaško, ker človeštvo je zdaj že precej pametno, usmiljeno in kristjansko.

Sedanjšega boljšega življenja pa nam niso dali

čista, čist je naš cilj, mi nočemo več teme, temveč mi hočemo luč! Zakaj, v našem stoletju se svitza na vsakej panogi človeške družbe, vsaki stan gre naprej, samo kmet naj bi bil — nazadnjak, samo kmet naj bi šel rakovo pot? Le čitajte naš list kmetje, pa nas tudi morate prav razumeti, mi vas zagotavljamo vse s polnim prepričanjem, da ne bode skoz nas nobeden pohujšan, mi vas zagotavljamo in to gotovo tudi kaže vsakemu lastno prepričanje, da ne bodete za nas voljo nikdar „ferdamani“! —

Od sv. Jakoba v slov. goricah. Kakor so jokali nekdanj Judje ob jeruzalemskem obzidju, tako jokamo sedaj bralci in naročniki „Našega Doma“ za zidovjem Komperskega grada, v katerem smo se že za naprej zanašali imeti Franca Plateisa za novega župana. Huj! to bi bilo za nas veselje! Veselil bi se tudi naš urednik „Našega Doma“ z nami, da, skakal bi morda od veselja kvišku. Toda človek obrača, Bog pa obrne! „Naš Dom“ je pred volitvami udrihal s psovskami po županu Škof-u. Črnil je njega, da je bilo veselje. A zdaj pa smo sprevideli kako je lagal „Naš Dom.“ Škof je bel in bela je cela njegova stranka, črn pa je ostal le „Naš Dom.“ Pisal je ta bivši naš list, da naš župan sliši na ime Škof. Pri nas se govori le o psičkih, da slišijo na kako ime ne pa o poštenjakih, občinskih predstojnikih, katerim je skazala občina svojo zaupanje, ker jih je zvolila. Spoznali smo toraj popolnoma, da nič ne pomagajo klepetuljske babje fraze „Našega (ne več našega!) Doma.“ Znamenje iste babe tam na gruški za Plateisovo palačo je bilo tudi lažnjivo, ker je ona zastonj kazala, da še bode iz tega človeka kaj. Oh ubogi g. Cinauer, kaj ste se Vi mogli truditi! Zastonj ste se žurili, zastonj si ožulili do krvavega Vaše pete. Pa polhorvat Arnuš po imenu je tudi hodil zastonj od kočice do kočice z „Našim Domom“ v roki. Vsaki babi je razlagal, kaj se od Škofa piše. Te babnice so čleč, se sklepale roke, obračale oči tje gor v nebo in vsaka je obsodila našega vrlega župana, češ, ta je že zrel

klerikalci. Oni niso gojili nauka o prirodi in s tem tudi zdravniške vede, niso iznašli železnic, hitrih ladij in raznih potrebnih mašin ter tudi niso očetje dobrih šol in večje omike človeštva, temveč ravno nasprotno: preganjali so učenjake, ki so skušali človeku pomagati s pomočjo znanosti, koristne iznajdbe so premnogi smatrali za delo hudičeve, ter bili so in bodejo za večne čase zoper dobre šole in zoper večjo omiko ljudstva. Da reči se sme, da se je za časa klerikalne vlade moral vsak napredek v znanosti, vsaka razširjatev vede, pribojevati.

Kmet, premisli dobro, če ti želijo nasledniki nekdanjih tvojih najhujših sovražnikov in zatiralcev kaj dobrega! „Pa so tako sladki z nami,“ mi bodeš morebiti ugovarjal. Jaz pa ti rečem: zdaj se ti morajo prilizovati, da jim voliš poslance, ki potem delujejo za njihovo korist ker minili so tisti srečni stari časi, ko so te lahko z bičem naganjali k brezplačnemu delu in ti jemali, kar jim je srce pozelelo.

(Dalje prihodnjič.)

za pekel. S sladkimi besedami je pritrdil to mordau
tudi veleneni "gospod" Arnuš. "Rim je govoril in
stvar je bila dognana — a Škof pa je še vendar
župan, toj jojmeni kaj bo z nami jubi. "Laz-Dom?"
Tjubi Arnuš bodemo peli tisto z nanao z Žabnika:

"Ko sem v Jenki skakal,
To je lušno blo,
Kolea sem potakal
Pil pa le vodo.

Zdaj pa agitiram
Babiče svarim,
Če pa bom zatiran

Z "Fihposom" zbežim.
Prepričali se toraj smo, da si ti ljubi "Stajerc"

mного boljši kakor "Laz-Dom". Sedaj pa malo
trpi dragi "Stajerc" nam, prihodnjic bomo govorili dalje
o naših agitatorjih in o učebnih suknyah. Morebiti,

da med tem, ko hodemo pridno kopali v naših gorih
cah napravita "Gospodar" in "Dom" zopet kak zalet
na našega župana Škofa. Morebiti ga bodeta s temi
navdušila, da bo še tudi dal kak glas od sebe, ker
sem slišal, da on mnogo zanimivega za "tebe ljubi
"Stajerc" ve. Drugače pa se le zanašaj v prihodnjic
tudi na nas. Do tedaj pa Ti zakličemo srečno!

neumrljivi "Stajerc!"
Več naročnikov "Našega Doma"

Ščuvanje. Nekateri dovolj znani klerikalni časo-
pisi skacejo od veselja tako rekoč kvišku, ako slišijo,
da mora ta ali oni trgovec naenkrat svojo trgovino
zapreti, ker je po nesreči prišel tako daleč, da ne
more več dalje trgovati. Seveda zlorablajo to v svoj
korist, v nacionalno agitacijo. Ako je bil nesrečen
Slovenec, potem mu predbacivajo narodno mlačnost,
ako pa je bil Nемеc, potem pa še je hujske, potem

mi je kriva mati, zakaj ga je rodila Nемеca. Tako
stopanje je že iz staljšega človeštva popolnoma ob-
u iti. Naj si bodé trgovec Slovenec ali Nемеc, on
trgovec, in si želi s poštenim delom služiti kruh,

za se in za svoje, on je pred vsem človek. In ako
kakega človeka zadene nesreča, da izgubi vse pre-
moženje, da izgubi svoj kruh, ali ni to potem znak
brezsrčnosti, ako se tak človek potem obrekuje, češ

glej! narodnost je kriva tvoji nesreči. Tako obreko-
vanje, tako hujskanje enega proti drugemu se pač
že samo obsojuje. To so slavospevi človeške nesreče,

katerih je zmóžen samo tisti, kateri nima srca za
bolečine svojega bližnjega, kateri ne ve, da ne trpi
vsak ponesrečen trgovec sam, temveč da trpé z njim

tudi njegova žena, njegovi nedolžni otroci. Vsaki-
kdor stoji, naj gleda da ne pade, reče sveto evan-
gelje, brez vsega boljšega čuvstva pa je, ako se ve-
seli človek ljudske nesreče, nesreče, katere navadno

ni nobeden sam zakrivil. Poglejmo si to stvar
bolj na tanko. V Celju so se zvalili v zadnjih letih
trgovci, katerim se je obljubovalo, da bódéjo na slo-
venski narodni podlagi práv dobro shajali. A glejte,

s tem se je marsikateremu bivšemu celjskemu trgovcu
škodovalo, škodovalo pa se je tudi tem privabljencom
samim. Slikar Makovec, kotlar Koban, sladčicar

P. K. in še več takih, kateri so bili privabljeni v

Celju, lahko o tem pripovedujejo, kako sedim, je go-
dilo, ako že nočem omeniti mnogoštevilnih kočmarjev
Narodnega Doma, ti kojih je vsak rad prazen, odpi-
hal v boljše kraje. — Ko taksiromak na narodni

podlagi propade, potem padse ne zmenijo narodni
bogataši za njega, stejnveč pustijo ga. Zdaj pa le živi!
Živi z ženo in otroci brez zaslužka. S tem, da so

ga privabili, škodovali so njemu, pa tudi séveda biv-
šim starim trgovcem. To je spravljanje ob kruh, in
sicer kruh, katerega si služi pošteno. Nемеc in Slo-
venec, spravljanje ob kruh na podlagi nacionalne

agitacije. Naši klerikalni listi pa potem, ako se je
škodovalo takemu bivšemu nemškemu trgovcu, ako
se mu je zgodila kaka nesreča, ndrrijajo, kakor n pr.

Fihposov, oče brezsrčno ponjem, a glejte ne ene
bésede nimajo zato, odda bi svarili take privabljenca
pred bódéčo škodo, sčeprav so vsi ti privabljenca brez
izjema Slovenci. Njim je (sam) za nacionalno kleri-
kalno ščuvanje.

Umrl je dne 10. 5. t. m. v obč. znani gospod dok-
tor Sadnik v Ptuju, kateri je bil Ptujski okrajni
nadzdravnik. N. m. 11. 1. 1901.

Okrajni glavar, gospod grof Attems, je prestavljen
kot okrajni glavar v Maribor. Ta gospod si je znal
samo z enoletnim službovanjem v našem okraju pri-
dobiti zaupanje in opriljubljenost vseh, posebno pa

kmétov, katerim je rad pomagal.
Novi vlak (cug) v Ptuju. Suprvi majem začel
je voziti novi vlak iz Ptuja. Odpelje se iz Ptuja

vsaki dan ob šestih urih 13. minut zjutraj. Na Prager-
jskem se ta vlak ne ustavi. Zvezo bode imel s
koroškim vlakom, kateri se odpelje iz Maribora ob
sedmih urih 20. minut zjutraj. V Gradec dojde zgo-
raj omenjeni vlak ob devetih urih 25. minut zjutraj.

Taj vlak ima vse razrede.
Klerikalizmus in vera. Ker smo dobili v zadnjem
času toliko raznih dopisov, katerih nismo mogli od-
ložiti, priobčili bódemo že inaznanjeni konec tega
članka v prihodnji številki.

Od Sv. Antona v slovenskih gorah se nam
piše: Premog je našel pri kopanju studenca tri metre
pod površino zemlje kmét Martin Kozar v Bréngovi.
Žila je blizu polmetra debela. Kakovost videti je boljše
vrste. Več pokažejo daljne preiskave.

Železnica Grobelno-Rogatec. Ministerski svet je
sklenil, podeliti inženjerju Hogonu pl. Heiderju kon-
cesijo zó zgradbo železnice Grobelno-Rogatec. Kon-
cesijska listina se razglasi še ta teden.

Savski most pri Brežicah bode v celji 500.000
K. Stavbno dovoljenje se je že dalo 400.000 K. dr-
jel že zagotovljenih, in sicer dajo po 100.000 K. dr-
žava, deželni Stajerska, mesto Brežice in okrajni za-
stop v Brežicah. Pričakuje se, da dovoli tudi kranjski

deželni odbor 100.000 K.
Štirideset let. Dolgo vrsto let, namreč 40 let, že
posljuje hranilnica (sparkasa) deželnega mesta Ptuja.

Zi malim denarnim prometom je začela, a — danes?
Številke same najgovoré. Denarni promet leta 1901
je znašal 19 milijonov 705 tisoč in 227 krón, toraj
3 milijone 451 tisoč 823 krón več kakor lani. To

u dovolj govorihi. Ni se nam tedaj čuditi, da vse je gosn
 v okrožni glavni sam, kot (državni) preglednik tega za
 vodaja, jako pohvalno o njem izrekel. aa ojuoivis d
 av m **Od Sv. Petra pri Velikovcu na Koroskem.** Pred
 kratkem smo obhajali slovesen spomin blagoslovljenja
 naše farne cerkve, za katero smo žrtvovali mnogo
 tisočakov. Te slovesnosti (se je) vdeležilo mnogo tisoč
 ljudstva iz domače pa tudi iz klosterske fare. Iz zadnje
 je prišel tudi gospod župnik, za slavnostnega opridi
 garja. Erdi je ta gospod župnik, da se ni čuditi, ako
 je med duhovniki, kateri, ki kdje grešil, o kisljeg tako
 prekoč Judeža saj se je žb med postoli samini, katerih
 seobilo samo 12, našel izdajalec, namreč Judež! tem
 oložeje se najde med tisoči sin tisoči duhovniki kak
 paduiki ali grešniko Dobro! To je vse prav, in ni pa
 prav, kaj je ta gospod, potem pridigoval in spal si je
 bareči tako le: "Ko, pa kakš duhovnik, pade v greh in
 slabé dizgledé daje, d dólžni sté vsi ovéce: vsen vkup
 stopiti in gars plašcem zakriti." Glej ga n dmon nam
 os tem prigovarja, da ohi sel udeležili šestegál otujega
 greha, qd av bi dhi grehúle molčali, i ga celo zagovarjali.
 Gospod župnik, ali ste popolnoma pozabili katekizem,
 katerega li vendar pisaki Mšolárček znáti májra? Po
 našem mnenju, so namenjene pridige ljudstvu, ne
 pa duhovno v korist. To ti pišem ljubi Štajerc, qd
 da bodeš tudi od nas nekaj zvedel in dalne obdeš
 misli, qd ali mi pri Sv. Petru, ispi mo Mi ne spimo is
 eislamó tebe, ne ustrašeneqá zagovornika k mekih zadev.
 Prihodnjíc se zabitó zveš več od nás. Neozhitrani
Iz Rajhenburga. Dragi Štajerc! Tudi jaz diz
 našega kraja sprosím za prostorček, da te bodeš vedel
 inš spoznati tudi ti, kaj se pri nás godi. Kdor teben
 enkrat v roke dobí, dragi Štajerc, o te vsak rádo
 prebirá ali žalí bog, qd aimaš v pri máš pravá jutega
 sovražnika, kateri te prepoveduje in peganjá se celo
 v spovednicí, ker v ne dobi na obedn drugače odveze
 od njega, ako se tebene odpové. Ko so možje hodili
 velikonočnemú spraševanju, je bila največja skrb,
 vsemu zabraniti, Štajerca, in vsiliti, "Naš Dom". Ker
 šó res nekateri ljudje mislijo, da je vse res, kar go
 spodi župnik, rečejo, se ne upajo na tebe naročiti. Mi
 kolikor nas jes od náprednjakóv, prav dobro vemó, da
 ti nisi tako pregrešen, kakor tofí Farizeji dážejo. Zakaj
 pa ti, dragi Štajerc, ne tišš vedno v zaporu, kakor
 naš primer, Gospodar in njegov sinček, o, Fihpos
 mu pravimo tudi mi? Ravno lažnjivi "Gospodar" je
 to, povzročil, da se ti ljubi Štajerc, tako širiš. On
 ti je dal vsakovrstne prijme, zato spalsmo bili mi
 kmetje vsi radovedni, kak le nekisi. In glej! Dobili
 smo te v roke in kmalu spoznali, da si veliko več
 vreden, kakor tisti, ki tebe obrekujejo. Ker smo toraj
 sprevideli vsi, da si pošten, ostanó vtí náš list in mi
 te bodémó vsikdán z veseljem prebirali, naj še lažejo
 tvoji nasprotniki tako na debelo. Govoril sem z možem,
 kateri mi je povedal, da ni dobil pri spovedi odveze,
 ker se ni hotel tebi v dragi Štajerc, odpovedati.
 Reko se mu je celo, da mu noben mašnik ne more
 odvezati grehov, akó "Štajerca" bere. Kdo to bo
 verjel? Ali je to lepó, od takih gospodóv slišati tako
 obrekovanje? Ali je to njihó poklic? Se celo naše

žene sprašujejo, kaj danó mož bere. Ali mislite Vi go
 spod, župnik, da smo kmetje pod kurateljstvom naših
 žen? Tisto kaj Vi priporočate, ni vredno, da bi pošten
 človek v roke prijel. Kaj pa hočete ozi vašim, Laž
 Domom? Zakaj ste začeli obrekovati Štajerca" tako
 obrekovati? Gospod župnik, Štajerc, se vam ne bo
 dal zasnos voditi, kakor si Vi mislite. Le poboljšajte
 seob mi in vsi dopisniki, Gospodarja, in, Fih
 pošá" o saj niste agentje za časopisje, in temveč dušni
 pastirje! To za danes dovolj! Nasprotniki laži.
 (Opomba uredništva: Gospod župnik iz Rajhenburga
 vini več duhovnov, tudi berete o Štajerca). Gotovo
 pa hodite tudi vsi k spovedi. Kdo pa toraj vam da
 odvezo? Gospod župnik in Vi dopisniki, Gospodarja",
 akó vas imenuje pri prostio kmet časopisnega agenta,
 potem vam priporočamo pač pob pravici, dan berete
 id našnjega Štajerca, don cela, znabiti bode v njem
 naših nekaj, kak misli, je o te stvari Kristusov na
 slednik na zemlji, sveti bčci papež Leo XIII.)
Črešnjovski župnik. Izvedel sem bil v priložnosti,
 da se bode oddalo na Črešnjevci po dražbi več ob
 činskih brastov, in napotil sem tó, sô bil tje na kupčijo
 nedeljo 21. vsuša št. 11. Ko pridem rano v jutro
 v Hvas, zaslišal sem grozno hropečo glas, gledam morda
 pride krajar z živino, ogledujem, mógoče je v bližini
 vojaška jezdarnica, zasledujem, ali je celo že pretep
 v bližnjih krémah, nič ni bilo. Kar vendar zapa
 ozim, da pride krič iz cerkve, kaj za božjo voljo
 seš godi in mislim, in stopim naravnó v cerkev. V
 moje presenečenje zagledam pa priznici duhovna kri
 čečega, največji jezi. Maščevalnost je, gibal dve črni
 globoki očesi, usta je imel odprta, da bi mu zdrav
 nik najložje pilil kot na zob, ali pa pinzlal davico.
 Krščanskega pouka ni bilo, trohice, pač pa nesramni
 napadi, šuntarija in puntarija na farno ljudstvo, in
 vedno zmerjanje. V jezi je trdil, da je on naj
 ngospod, da se mu mora vsak človek, bodi si učitelj,
 uradnik, častnik, vklanjati, da celo cesar in kralj
 upognit. Erdi je pridgar, da je on ljubljene milo
 tljivega škofa, da so mu škof hotel dati v dóljšo
 fáro, in pri Konjice, pa naj le potrpi, kajti zdá on
 najbolj sodi za fáro Črešnjevce. Te misli je v zunaj
 cerkve ljudstvo zasmehovalo in je reklo, da je ta župnik
 razdražil in pokvaril do čela črešnjevsko fáro in iz
 gnal ljubi prejšnji mir, potem bi to bilo tudi v Kon
 jicah. Po končani pridigi, prav za prav rogoviljenju,
 je sopihal kakor konj po ostri dirki. Ljudstvo je bilo
 mirno, in odgovor je bil, da so že tega vajeni. Sli
 šal sem zunaj tu in tam jako zanimivo razmerje,
 in obžalujem Črešjevcane, da morajo prenašati tako
 pokoro. Kaj so ti neki zakrivali? Kje drugje bi se to
 ne smelo goditi, prišlo bi do skrajnosti. Bil sem na
 Črešnjevci tudi tretjo in štiro nedeljo pri pridigi in
 poročam, kaj prihodnjíc. Spoznal sem župnika o
 katerem sem toliko bral in čul, ter tudi spoznal da
 so Črešjevcani vendar še preveč dobri in mirni ljudje.
 Vera peša Bog se usmili! Lesni trgovec.
Poročilo ptujskega sejma. Dne 7. maja prigralo
 se je na sejem 263 prašicev in 72 konjev. Pri
 hodnji živinski sejem bo dne 21. maja.

Brzovjavno parobrodno poročilo „Red Star Line“ Antverpen. Poštni parnik „Southwark“ „Red Star Linie,“ v Antverpenu je glasom brzovjava dne 6. maja dobro ohranjen došel v Novi-York.

Od svete Barbare v Halozah. Pred kratkem se je vršila v občini Slatina volitev za občinskega predstojnika. O tem piše neka šema v „Slov. Gospodarju“, da je neki „Štajerčev“ boter agitiral, da bi si pridobil odbornike na svojo stran. Ta slinavec, ki to piše, niti ne razume, kaj je volitev. Resnici na ljubo ti pišem ljubi „Štajerc“, da se je zvolil vrli novi naš predstojnik od 10 odbornikov, kojih vsih je 12! Samo zato se je šlo, da starega predstojnika nismo hoteli več, ker je že preveč na široko koračil in ni več hotel poznati svojih občanov. Dopisniku „Gospodarja“ se sline cedijo, da ne bode več povabljen k staremu predstojniku na purana. Ljubi „Štajerc“! tudi pri nas se je začelo svitati, čeprav še se znajdejo pri nas taki zaslepljenci, kateri tebe črtijo. Prihodnjič ti poročam, ako bode treba nekaj več od njih.

Slatinski.

Vrli nadučitelj. Ko je pretela v zadnjem času od mraza velika nesreča haložkim vinogradom, naročil je gosp. Ogorelec, nadučitelj pri sv. Barbari v Halozah šolski mladini, naj pové doma, da naj pridejo stariši k njemu, ker jih misli podučiti, kako se je treba braniti pozebljine v vinogradih. Haloški vinogradniki, kateri poznajo tega gospoda nadučitelja kot strokovnjaka poljedeljstva in vinoreje so tudi prišli na to povabilo v prav lepem številu. Gospod Ogorelec jih je podučil, da se mraz odvrne od vinogradov, ako se kuri s takimi snovmi, katere povzročujejo mnogo dima. To so tudi vsi storili in so s tem odvrnili od svojih vinogradov pretečo njim nešrečo. Čast takemu vrlinu! Kaj pa poreče k temu naprimer gosp. „častni občan“ Stoklas v Leskovcu? Kaj, ali je on morda tudi Leskovčane podučil? Kaj porečejo naši gospodje duhovniki k temu? Pa seveda greh bi bil ali vsaj neumestno, ako bi ti tudi uboge Haložane s takimi navsveti podpirali, sploh pa morda nimajo zato časa, ker je preveč dela s politiko, z agitacijami in pa z drugim. Vi gospod Ogorelec pa le tako naprej! Bog nam daj v Haloze več takih učiteljev, več takih nesebičnih, vrlih, podpiralcev naših haložkih trpinov! V imenu teh trpinov Vam izrečemo gospod nadučitelj najiskrenejšo zahvalo!

Več Haložanov.

Opozarjamo naše bralce na razglas, kateri je danes med oznanili, in katerega nam je poslala deželna sadjein vinorejska šola v Mariboru, ker je ta razglas za vsakega kmeta velike važnosti.

Zunanje novice.

Strahovita katastrofa na otoku Martinique. Odkar je Vezuv zasul rimski mesti Herkulanum in Pompeji, ni bilo tako grozne katastrofe, kakršna se je dogodila pretečeni četrtek dne 8. maja zjutraj ob 7. uri na francoskem otoku Martinique. Vse kaže, da je ta katastrofa še veliko večja, kakor je bila ona l. 1883., ko je izginil Sunda-otok Krakatau z vsem prebi-

valstvom vred. Na otoku Martinique je narava ugonobila okrog 40.000 ljudi, v tem ko se trese za svoje življenje še na stotisoče prebivalcev drugih otokov. Katastrofa na Martinique je povzročil 1350 m visoki vulkan Mont Pelée. Ta je, kolikor se ve, prvokrat bruhal l. 1762., potem l. 1792. in zadnjič 6. avgusta 1851. leta. Zadnjih 50 let ni bilo niti dima iz njega da, napolnjen je bil skoro ves čas z vodo. V obče se sodi, da je bruhanje tega vulkana samo začetek prestrahovite revolucije v notranjosti naše zemlje, katere posledice bodo občutili vsi kraji takozvanega Karabiškega morja. Otok Martinique spada k skupini Malih Antil. To je dolga vrsta otokov, ki se začne blizu južno ameriškega ozemlja z angleškim otokom Trinidad in seže do otoka Portoriko. Vsi ti otoki so vulkaničnega postanka, na vseh se nahajajo vulkani in strokovnjaki uče že davno, da tam, kjer ste sedaj mehikanski zaliv in Karaibiško morje je bila nekdanja zemlja in da je grozovita vulkanična katastrofa pred tolikimi in tolikimi leti potopila ta svet, ki je moral po obsegu biti tako velik kakor evropska Rusija. Ostala je le tanka proga, tista, ki veže severno in južno Ameriko. Na Martiniqueu ni nihče pričakoval kake katastrofe. Ljudstvo je mislilo, da so vulkani ugasnili, dokler jih ni Mont Pelée nepričakovano poučil 8. t. m. o celi zvoji grozi. Ves otok se je začel silno tresti, iz gore je bruhnil ogenj in med groznim bučanjem je bilo v najkrajšem času zasuto mesto St. Pierre z okolico vred z žarečo lavo, kamenjem in pepelom; iz vulkana je pridrla bajè tud voda ter zalila vse mesto. Le kakih 30 oseb se je rešilo na francoski parnik, dočim je izgubilo življenje na 40.000 oseb, med njimi nad 1000 Evropejcev, pesebno Francozov in Angležev. Vse blizu obrežja se nahajajoče ladje — 18 na številu — so se vžgale ter se potopile z vsem moštvom. Pozneje so skušali nekateri parniki bližati se nesrečnemu otoku, toda videli so le od daleč kup pepela na mestu glavnega mesta, od koder se je vzdigal dim in plamen. Na obrežju so ležali križem mrtveci, ki so se se bili hoteli rešiti na ladje. Francosko kolonijalno ministerstvo je poslalo pol milijona frankov za prvo pomoč, a na svojih poslopih je razvesilo črne zastave v znak žalosti. O katastrofi se ve sedaj samo to, kar so brzovjavno sporočili kapitani raznih parobrodov, ki so se mudili v St. Pierre. Angleški parobrod „Esk“ se je peljal pet milj daleč mimo otoka Martinique, ko ga je obsul pravi dež samega pepela. Kapitan je odposlal čoln proti otoku, a mornarji so videli same plamene in se niso upali iti do kopnega. Tudi kapitan francoske križarke „Suchet“ poroča, da je bilo mesto St. Pierre v četrtek popoldne popolnoma v ognju, da je uničeno mesto in vsa okolica. Ta kapitan sodi, da je okrog 40.000 ljudi ponesrečilo. Kapitan parnika „Roddam“ javlja, da je bilo med katastrofo kakor v peklu. Goreča lava je padala kakor toča, 12 mož njegovega parnika je ponesrečilo; dva mornarja sta od strahu zblaznela, skočila v morje in utonila. Francoski parnik „Pouyer-Quartier“ je doslej pripeljal v Fort de France 450 rešenih ljudi in se vrnil v

St. Piére, da poišče, če je še kdo drugi utekel smrti. Med ponesrečenci sta tudi guverner Monttes in vojni zapovednik Gerbaut. Samo jedno vas, Morne-Rouge, ni zadela katastrofa, in se sodi, da so tja zbežali tisti, ki so se mogli rešiti. Francoska vlada je takoj poskrbela, da se pripelje živeža na Martinique in da se začne obsežna rešilna akcija. Tudi na drugih antilskih otokih so začeli vulkani delati. Ponekod so med otoki pretrgani kabli, vulkani bruhajo in zemlja se tresse. Iz poročil, ki jih je dobila angleška vlada, se vidi, kako velika da je nevarnost. Velika katastrofa se je morala primeriti na otoku Saint-Vincent, kajti vulkanični pepel je zapadel celo na sosednem otoku Barbados in traja ta pepelnati dež še vedno. Barbados je od St. Vincenta tako oddaljen, da vozijo parniki 12 ur. Tudi otok St. Vincent je vulkaničen. Prebivalcev ima 44.000. Iz St. Lucie se javlja, da se je na tem otoku doslej 30 oseb ponesrečilo. Potresi in vulkanični izbruhi so se tudi primerili na otokih Guadeloupe in Dominik. Prebivalci teh in drugih otokov milo prosijo ameriške kapitane, naj jih popeljejo proč. Seveda je le malokdo tako srečen, da to doseže.

Angleži in Buri. Delareyeva žena je morala na ukaz lorda Methuena zapustiti svoje stanovanje, in zdaj blodi že čez 12 mesecev s svojimi šesterimi otroki brez zavetja po deželi. Delareyeva mati, 83letna starka, je med jetniki. Vzeli so jej vso živino ter zažgali stavovanje. Delarey pa je zdaj velikodušno izpustil Methuena iz jetništva ter je poskrbel, da more zanj njegova žena sama skrbeti. To je pač lep izgled maščevalnosti! In take ljudi hočejo Angleži podjarmiti?

Tatinska „nuna.“ Iz Peterburga poročajo, da so v Orlu zaprli neko nuno, ki je bila že tri leta v samostanu, ker je ukradla 10 rubljev. Soprogi nekega policijskega uradnika je bilo naročeno, naj nuno preišče. Žena je kar okamnela, ko je dognala, da je „nuna“ — moškega spola. Tat je neki Ivan Drikin iz Tule!

Vojna v miru. Iz Bresta poročajo, da je med vajami vojna ladija bombardirala celo uro mesto Vamaret, ne da bi bil to poveljnik zapazil. Meščani so dajali razna znamenja brez vspeha. V mestu je vladal grozen strah, ko so letele na hiše kroglice. Poveljnik pač ne dobi reda, nego — ječo!

Vstaja kmetov v južni Rusiji. V južni Rusiji se upira velika množica kmetov proti obstoječemu državnemu redu. Vlada je že mnogo vojaštva odposlala v te kraje, da bi napravila mir, a vendar še se to ni posrečilo. Vzrok upora je iskati najbolj v prevelikih davčnih zahtevah in v splošnem siromaštvu ruskih kmetov.

Srečko za krono. V Moravski Ostravi je v gostilni prodal neki odvetnik srečko (loz) državne dobrodelne loterije za krono nekemu poslovodji. Srečkanje se je vršilo prejšnjega dne, a odvetniku se ni ljubilo pogledati v listo izžrebanih števil, ker je bil prepričan, da ni „zadel“. Poslovodja pa je takoj poiskal listo, jo pregledal in vpričo odvetnika konstatiral, da je

dobil — 2000 kron. Odvetnik je šel baje sila slabe volje spat!

104-let star berač je umrl te dni. v vasi Spaskaja na Ruskem. Bil je beračev sin ter je beračil tudi sam že od mladega, a v vlogi pohabljenca, slepca, mutca itd. Trikrat je poskusil delati, a je svoj sklep vselej opustil, ker je bilo beračenje plodonosnejše. Svojega priimka ni poznal. Zato je kradel potne listke ter nosil vedno drugačno ime. Devetkrat se je oženil, a vselej ženo in otroke zapustil, kadar se jih je naveličal. Godilo se mu je dosti dobro, zato je dosegel 104. leto.

Poročilo o požaru. Poveljnik neke deželne kmečke požarne brambe je poslal zvezi sledeče poročilo: „Ogenj nastal je vsled blaznosti Jos. Nagela ali ker so se otroci porabljali za krmljenje živine. Zvonilo in trobilo se je pravilno. Pogorelec ni mogel gasiti, ker ni imel vode in ker tudi ni bil doma. Ena požarna bramba je prišla poldrugi kilometer do pogorišča, tam pa se je obrnila domov. Pogorišče je bilo razsvetljeno z dvema svetilkama in z enim žandarmom. Plamen se je vil okoli cele strehe. Ko je prišla požarna bramba iz V., nagnilo se je tudi sleme goreče hiše in celo poslopje je stalo sredi plamena. Gasilne stroje so pitali najprvo z gnojnico poškodovanega, pozneje so dobili vodo od nosečih deklic s tem, da so iste sipali v brizgalne in tudi po sesanju požarne brambe na hidroforu. S sosednje hiše je brizgal plezač Fröhlich v krepkih curkih svojo vodo in vse sosedove luknje so se zatlačile z gnojem. Rešili so eno omaro in eno kravo, ki je bila ukradena. Dekla je rešila svoje nago življenje v sami srajci. Nekega moža je oblizal ogenj na ušesu, ki mu je štrlelo iz čelade. Predpisani požar je poučil, da brizgalnica ne sme biti shranjena tako daleč proč od pogorišča, ker da so gasilci večinoma zabavljaji.“ Zares čudno, smešno poročilo!

Čuden slučaj. Na Dunaju je stavila nedavno perica Schwarzinger v loterijo tri številke; toda dobila ni ničesar. V svoji sveti jezi je zagnala loterijski listek skozi okno. Ko pa je naslednjega dne odprla okno, jej je prinesel veter v sobo zopet stari loterijski listek. Stavila je iznova prav iste številke in sedaj je dobila 15.000 kron.

Prepozno. 22. aprila zvečer so slišali ljudje, ki so šli skozi Bois de Vincennes, troje zaporednih strelav. Našli so 35 let starega elegantnege gospoda, ki se je bil ravnokar ustrelil. Samomorilec je bil Emil P., sin bogate rodbine, ki pa je zaigral vse svoje imetje. Pustil je listek, na katerega je zapisal, da ne more živeti, ker nima nobenega denarja več. Policija pa je dognala, da je baš tistega dne, ko se je ustrelil, poddedoval po svoji teti v Barceloki 400.000 frankov. Vest pa je došla prepozno; dedič je bil že mrtev.

Starinsko jajce. Pri podiranju cerkve v Lalinde na Francoskem so našli vzdidano popolnoma ohranjeno jajce. Ker pa je cerkev iz enajstega stoletja, je bilo vzdidano jajce celih 900 let. Za tako občutljivo stvarico gotovo lepa starost! Poročevalec pa vendar dvomi, da bi bilo še dobro za — cvrtje.

Orožniki — tatovi. Kakor poročajo iz Aten, so pogrešili v kraljevi vili „Dekelia“ v Datoionu dragoceno stvar. Tatovom so prišli kmalu na sled. Tatvino je izvršilo pet brožnikov, kateri so imeli stražiti vilo.

Brivec v kletki z levom. TV Izverinjaku, v Wrenhamu na Angleškem, se je pustil krotitelj levov obriti v kletki. Dolgo je zaman iskala brijača, sledajoč pa se je vendar neki predrznež zglasil. Brivec je bil pri svojem delu povsem miren, le pa se ni ganil, zdelo se mu je čelo, da base je kralj živali dolgočasni, ker je med brivčevim delom večkrat zehnil.

Živa žaba v želodcu. Ameriški časniki pišejo Minolo soboto so v bolnici St. Charine v New Yorku operirali nekó. gospo in v njenem želodcu so našli živo žabičo. Gospa ozdravila. Žaba je gospa brez dvoma iz vode zavžila, takrat je bila ničevno majhna. Razvila se je v želodcu.

S križem in trnjevo krono na glavi je korakal nedavno po ulicah Pratorije mož v spremstvu vojakov in policije. Revez, blažen Italijan, si domišlja, da je Kristus, ter da bo križan v Abesiniji. Obleden je bil prav tako kakor Kristus na vseh „križevih potih“. Reveža so vtaknili v blaznico, kjer vedno molči.

Veseli „Štajerc“.

Siola čedi in mese. Dva prijatelja, katera sta obhajala svoj god, sta se ga v krčmi prav pošteno navlekla. Ko se vendar že pozno v noč odpravita na pot proti domu, sijal je najlepše mesec z neba. Eden od obeh reče: „Joj! kako lepo sveti solnce!“ Drugi: „Kaj solnce? to ni solnce, to je mesec!“ Tako se pričkata in naposled nobeden ne ve, ali mesec ali solnce sveti. Ko se njuna bliža neki človek, toraj skloneta njega o tej zadevi povprašati, naj njuna on razsodi, je li solnce ali mesec. „Gospod!“ reče, toraj prvi, povejte nama, je to solnce ali mesec!“ Ta pa njuna odgovori: „Ne zamerita gospoda, jaz ne vem, jaz nisem iz tega kraja!“

So d e c. Koliko so na priliko bili vredni črevlji, kateri so vam bili ukradeni?

To žitelj: „12 kronc so veljali novi, a dvakrat sem je dal popraviti in vsigdar sem placal po tri krome, toraj so bili vredni 18 kron.“

T o n č e k: „Ti Franček mi povej kaj pomeni petelin na cerkvenem stolpu?“

F r a n č e k: „Ves Tonček! toti petelin pomeni to, da gospod zupnik tudi radi piceke imajo!“

Bežal je cigan z ukradjenjo gosko, a gospodar goske bežal je za njim in kričal: „Čakaj me cigan!“ Čiganih: „Čakajte vi! Vas nikdó ne tira!“

Gospodarske stvari.

Strupena rosa ali peronospora na trtah. Ta bolezen je že povsodi razširjena, ter dela ogromno škodo, kjer se le pokaže. Ona dela škodo na grozdju, najbolj

pa tudi listju. Listje napadeno od strupene rose, se kmalu posuši. Ta bolezen napada vse trte razen nekaterih amerikank, pa ne vseli enako močno. Strupena rosa je gliva, ki srka sok iz listov in jagodi. Gliva pride na zgornjo stran lista, potem se zajé, in na spodnji strani se prikaže, v podobi tenkih vejic, in dim na koncih teh vejic nastavlja seme (tros), ki pada, kadar dozorí, na spodnje liste, ali ga odnese veter na sosednje, uskamor se zajete, ter nadaljuje svojo škodo. Ako se toraj glivica izaje v list, kaj, kadar na spodnji strani lista, ob listnih žilah, opazimo majhne podolgate ali okrogle sive proge, ali če list gledamo proti solncu, in opazimo madeže oljčne barve, ki pozneje postanejo rdeči, je že napaden, in potem škropljenje ničone koristi. Škropiti je treba še predno se opazijo te liše in madeži, t. j. predno bolezen nastopi. Kdor škropljenje zanemarija, dela to svojo škodo. Rudeči madeži niso vselej znak strupene rose, ampak lahko nastanejo tudi vsled isolčnih žarkov, pripekajočih na mokri list. Tih so le rdeči, nimajo oljčne barve in ne sivih prog, ter se prav kmalu posuše. Vso stvar natančno popisovati v ošedanjih razmerah ni potrebno, kajti ta bolezen je vsakomur dovolj znana. Kdor hoče doseči pravi uspeh, naj se drži naslednjih pravil. Škropljenje se mora začeti zgodaj, še pred cvetjem, kadar trta napravi 4 do 6 listov, t. j. meseca maj. Škropi naj se s takimi škropilnicami, ki prav fino razpršujejo tekočino. Pri škropljenju naj se pazi, da bode vsak list dobro poškopljen, in sicer na zgornji strani. Ob prav vročih urah, t. j. od 11 ure dopoldne do 3 ure popoldne, kakor tudi tedaj, kadar je na listih rosa, naj se nikar ne škropi, kajti ob rosi se tekočina preveč stanjša in odteče, če škropimo v vročini, pa solnce ožge listje. Modra galica (in apno) naj bode ta v pravem razmerju. Na 1 hl (100 l) vode se vzame 1 1/2 do 2 kg modre galice (ne zelene galice, ker ta listje ožge) in 1 1/2 do 2 1/2 kg ugašenega apna. Apno ne sme biti že suho, t. j. biti mora tako, ki ni dolgo časa bilo na zraku, marveč vedno pod vodo ali zakopano globoko v zemlji. Apno se na zraku zopet nazvame v ogljikove kisline in postane vsled tega prav malo sposobno za porabo. Da je dovolj apna, se spozna takole: Zmes se pusti par ur, da se usede, potem se odstrani vrhnja mrena in tekočina se zajema s kozarcem; če je čista, je to znamenje, da je dovolj apna v razstopini, če je pa še motna (visnjeva), je treba dodati še nekoliko apna. Boli natančno se določi, kdaj je dovolj apna, če se v tekočino pomoči košček rdečega lakmusovega papirja in ta povišni. Sama galica, brez apna, ožge liste, če je pa preveč apna se pa raztopina ne prime tako dobro in vsak dež jo spere z listov. Če dežuje malo po škropljenju (1/2 dneva), je treba iznova poškopiti. Drugič naj se škropi čez 4-5 tednov (torej meseca junija), ko je trta napravila več novih listov, ki jih je treba popolnoma poškopiti; na že poškopljene liste se ni treba toliko ozirati. Tretjič naj se škropi meseca avgusta. Za vsak škropljenje se vzame galice in apna v gori navedenem razmerju. Če se škropljenje opusti, listje zgodaj odpade, grozdje ne dozorí, in trgatvo da le

slab pridelek. Ta rja pa napada tudi grozdje. Rjave grozdne jagode so take, kakor bi bile oparjene. Gliva se zaje ob jagodnem pecju v jagodo in napravlja rjavkaste liste po notrajnosti vse jagode in po pelkih. Jagoda potem segnije in se naпослед posuši.

Loterijske številke.

Trst, dne 3. maja:	23, 78, 43, 7	13.
Gradec, dne 10. maja:	39, 82, 5, 74,	21.
Dunaj, dne 10. maja:	52, 50, 40, 45,	19.

Lekarnar Thierry (Adolf) LIMITED

pristno Centifolien vlečilno mazilo

je najkrepkeše vlečilno mazilo, deluje skoz temeljito čiščenje bolečine olajšujoče učinke pri še tako zastarelih ranah, odstrani skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. Dohva se v lekarnah. S pošto 2 lončka 3 krone 50 vinarjev. Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogočki Slatini. Ogibljaj naj se ponarejanja in pazi na gornjo na vsakem lončku vizgano varstveno znamko in firmo. 535

Samo domači pridelek.

Dober pristen čisti jabolčnik

prodaja

Franc Kaiser

veleposestnik v Ptuj

v svoji zganjarni od 56 litrov višje, liter po 7 krajcarjev. Manje kot 56 litrov pa en liter po 10 krajcarjev.

Kdor bode kupil enkrat, prišel bo po ta izvrsten jabolčnik rad še večkrat.

Dve hiši na prodaj.

Prva je v mestu, enonadstropna, z veliko stacno, kabinom in drugimi potrebnimi shrambami. V prvem nadstropju so 4 sobe, kuhinja in kamra. Zraven spada veliki dvor, eta s studencem in s pralnico. — Druga hiša je pol ure od mesta na veliki cesti s tremi sobami, pivnico, kamro, hlevi, s studencem, njivo, sadenosnikom, postilno in stacno. Obe hiši so še novi zidani in se prodajo po ceni. Kje, pove upravnništvo „Stajerca“.

Št. 15.720.

RAZGLAS.

Občinski in okrajni zastopi, kakor tudi kmetijske podružnice na Stajarskem morejo v svrhu streljanja proti toči potrebni smodnik dobiti za znižano ceno, 76 vinarjev kilogram od stajarskega deželnega odbora in sicer:

- v zabojih à 25 kg.
- v sodčkih (znotraj vreča) 112 kg.

Naročiti ga je pri stajarskem deželnem odboru pravočasno, t. j., če je mogoče 2 do 3 tedne, predno se smodnik rabi, da se zabrani zapoznitev odpošiljatve z ozirom na to, da vlaki za tako prevazanje ne vozijo vsak dan.

Pri naročitvi je natančno navesti zadnjo železniško postajo, odkoder se vzame naročeni smodnik.

Smodnik se odpošlje iz smodnišnice c. in kr. topničarske založnice v Kalsdorfu.

Vračunši zavoje in voznino od smodnišnice stane zaboj à 25 kg. smodnika 20 K 44 v, sod à 112 kg pa 91 K 2 v.

Po tem preračunu določeni znesek za smodnik je istočasno z naročilom poslati stajarskemu deželnemu odboru.

Sodi in vreče v nepoškodovanem stanju se vzamejo nazaj proti 15% obrabnemuznesku franko Kalsdorf.

Posebno se povdarja, da se ne sme za streljanje proti toči po znižani ceni naročeni smodnik v nobene druge namene rabiti.

Gradec, dne 19. aprila 1902.

Od stajarskega deželnega odbora

Bicikelne in šivalne stroje

najnovejše in najfinejše fabrikate po najnižnjih cenah

priporoča

G. Schmidl nov naslenik, Celje.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnin
Most (Brüx) Češko.

- Dobra nikelnasta remontoarka . . . . . gld 3-75
- Prava srebrna remontoarka . . . . . „ 5-80
- Prava srebrna verižica . . . . . „ 1-20
- Nikelnasti budilec . . . . . „ 1-95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tiroč in tisoč priznalnih pisem.

Ilustrirani katalog zastoj, in poštnine prosto. 510

Osle,

brusne kamne za srpe in kose priznано najboljšo blago, 100 kosov 8 K, en poštni zavoj z 15 kosi franko K. 2.50 razpošilja po povzetju **J. Razboršek**, Šmartno pri Litiji, na Kranjskem. 522

Na prodaj je

10 minut od postaje Štore lep že nekaj z amerik. trtami zasajen vinograd; zraven leži njiva, travnik s sadnim drevjem in še k temu dovolj bukovega in smrekovega gozda. Prilicno je to za kakega mestjana ali fabriškega delavca. To prodaja s poslopjem vred za nizko ceno **Anton Stovčec**, posestnik v Št. Lovrencu pošta Štore. 509

Zaradi družinskih razmer

se pod roko po ceni prodaja

lepo posestvo v ljutomerskem okraju, Ono obstoji iz 60 johov sveta in sicer: 3 johe sadonosnika, z najboljšim sadjem, vinograda, drugo so njive, travniki in gozdi. Hiša je zidana in obstoji iz dveh sob. Posestvo ima tudi druga potrebna gospodarska poslopja in hleve. Naslov pove upravnistvo „Štajerca“ v Ptuj. 520

Posestva vsake vrste

posebno mala gospodarstva, in obresti nesoče hiše, brez trgovine ali s trgovino v najbližji okolici mariborski, od 3000 gld. višje, priporoča v nakup, koncesionirana pisarna **Jos. Kadlik** v Mariboru. 521

Želite

da Vam nesejo kure po zimi veliko jaje? več in boljšega mleka?

debele in čvrste prašiče?

zdravo in lepo mlado živino?

močno in trpežno vprežno živino?

potem primešujte k krmi Barthelovo poklajno apno.

za ta mali trošek Vam ne bo nikdar žal.

Navodilo dobiti je brezplačno pri

Miha Barthel in drug na Dunaju

X. Keplergasse 20.

Zalogo Barthelovega poklajnega apna imajo tudi: **Adolf Sellinschegg** in **Jos. Kasimir** v Ptuj, **R. Prettner** v Radgoni in **Franz Frangeš** v Mariboru, **Franz Rupnik** v Konjicah in **Johan Pungarscheg** v Slov. Gradcu. 350

Pozor **beciklisti, krojači in šivilje!**

Popravila bicikelnov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obrok iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvežban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angleškem.

Tudi imam v zalogi vedno že rabljene in dobro ohranjene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink

mehaniker v Ptuj, Postgasse šte. 14.

!!Za sveto birmo!!

Lepe, v močne platnice vezane, od škofa potrjene

molitvenike

prodaja zelo po ceni

W. Blanke

knjigarna

na glavnem trgu nasproti nemške farne cerkve in

Ungarthorgasse nasproti velike kasarne

=== v Ptuj. ===

!!Za sveto birmo!!

Stavbinsko Dietrich Dickstein & Wilhelm Higersperger

podjetje.

arhitekta in mestna stavbinska mojstra, **Celje**, Ringstrasse 10

priporočata se za prevzetje in izvršitev vseh v njiju stroko spadajočih del. Pojasnila na željo radovoljno. Načrte (plane) in tehnične nasvete po najkulantnejših pogojih.

Styria bicikelni 220 K.
(Strassenrad).

Styria bicikelni 240 K
bolj fini.

Styria bicikelni 280 K
najfinejši.

Styria bicikelni 300 K
(Strassenrad).

Styria bicikelni 320 K
(Luxusmodell).

Že rabljeni, a še prav dobro ohranjeni bicikelni od 80 do 120 kron. Vsakovrstni deli (Bestandteile) vedno v zalogi. Cene na obroke (rate) po pogodbi.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto. 483

Fabriška zaloga:

Brata Slawitsch v Ptuj

florijanski trg.

Trgovina s špecerijo, moko (melo) in barvami.

V. Schulfink

Ptuj

priporoča po najnižjih cenah najfinejšo ogersko moko, rozine, vamperle, sladkor, kavo, riž, žajfo, različne cikorije, olje i. t. d. vse najboljše vrste.

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za samo

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino faconirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le **zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/I** poštno predalo št. 29. 307

F. C. Schwab

trgovina z špecerijo, materijalnim blagom in barvami „pri zlati krogli“ v Ptuj

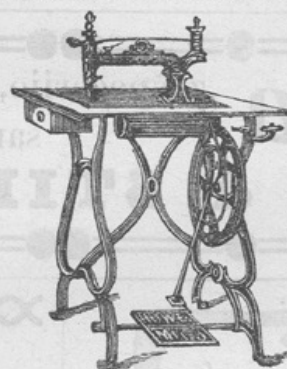
prodaja jabolčni mošt v sodih od 56 litrov višje po 4 krajcarje liter. 494

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencu.

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m stofa dobre, močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svetlo ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno ceno od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moško salonsko obleko gl. 3.70. Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti stof za ceno od gl. 3.30, vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonitete naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ker se neprikladno radovoljno zamenja ali denar nazaj pošlje! Dobavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje, samo in edino skoz **Jungwirth's Expeditionshaus Krakau, Postfach Nr. 29.** 328

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h

Singer Medium 90 „ — „

Singer Titania 120 „ — „

Ringschifchen . 140 „ — „

Ringschifchen za

krojače . . 180 „ — „

Minerva A . . . 100 „ — „

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „

Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 „ — „

Cylinder Elastik za čevljarje . . . . 180 „ — „

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 482

Razglasilo.

Dne 3. aprila 1902 odprla se je v Velenju posojilnica (Vorschusscassenverein) po Raiffeisenovem sistemu — Uradni dnevi so vsaki četrtek in sicer dopoldne od 10 do 12 ure in popoldne tudi vsaki četrtek od 2. do 4. ure.

497

Predsednik: Dr. A. pl. Forstner.

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino mešanega blaga pri

Karl Rayer-ju

trgovcu v Arzlinu, pošta Vojnik pri Celju. 493

Dobro idoča trgovina

ob okrajni cesti in blizu neke fabrike ležeča, se da v najem ali pa tudi z hišo vred proda. Naslov pove upravnistvu „Štajerca“. 495

Malo posestvo se proda.

Tisto obstoji iz hiše, hleva, dveh njiv in enega vinograda v Podprežinu Sv. Lovrenc blizu tovarne v Štorah. Cena se izve pri lastniku Martinu Mastnaku, tesarju v Štorah pri Celju. 392

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica.
Vsaki dan kopeli v banjah, prsne kopeli
in mrzle kopeli.

Vsaki torek, četrtek in soboto
soparne kopeli. — Soparne ko-
peli imajo take učinke kakor
krapinske toplice. Bliznja poja-
nila daje gosp. Jos. Kasimir in v
kopališču samem.

Carl Hantich

državno izprašani nadlogar, gozdarski zemlje-
merek in oblastveno potrjeni civilni zemljemerek
v Mariboru

priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v geometrično
in gozdarsko svrhu spadajočih del.

Gostilna

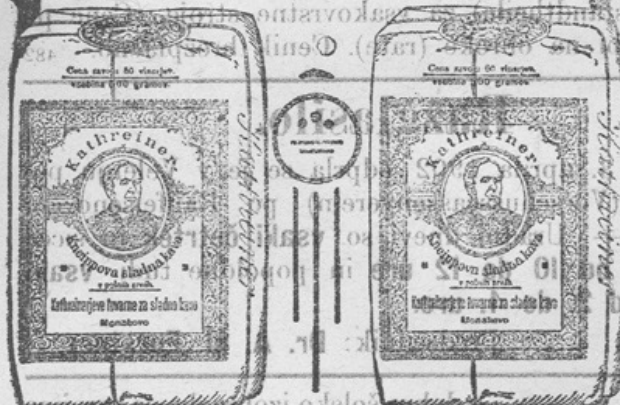
popolnoma opravljena, z lepimi go-
stilniškimi vrtni in enim oralom
stavbinskega sveta v mestnem
okraju celjskem, se zaradi dru-
žinskih razmerij pod pravi ugod-
nimi plačilnimi pogoji iz proste
po ceni prodaja. Posredovalci iz-
ključeni. Več pove gospod
Wilhelm Oechs v Celju.

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikate-
sami in mineralno vodo.

TRAUN & STIEGER v Celju.

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošno priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

Proda ali na več let v najem da

se trgovina (štacuna) in gostilna, ledenica ter lep sado-
nosni ik zraven farne cerkve. V slučaju prodaje se odda tudi celo
pohištyo in sicer do 30. maja. Kje, pove upravništvo »Stajerca»

Išče službe

28 leten mož, zmožen slovenskega nemškega in tudi
laškega jezika. Sprejme vsakršno službo n. pr. kot
kočijaž, postrežnik, hišnik, lovski nadzornik ali kaj
enakega. Naslov je dobiti pri »Stajercu»

Dobre ure in po ceni

proti zletni pisni garanciji, prodaja in razpo-
šilja

Karl Heckermann,

urar, trgovina s zlatino, sreberno in
optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem poslojpu.

- Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.
- Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.
- Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.
- Dobre stenske ure z btjem od gl. 2.50 višje.
- Dobre pendel-ure z btjem ur od gl. 6.50 višje.
- Pristne sreberne veržice od gl. 1.20 višje.
- Pristne sreberne poročne vrstane, par od gl. .80 višje.
- Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatenine in srebernino, ter optično blago, kakor tudi vse
v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Pravo domačo platno

za rjuhe in obleko priporočata

Brata Slawitsch

trgovina z mešanim blagom v Ptuj (pri mostu).

Stajerska
ROGAČKA
 KISELA VODA **Jempel** in Styria virelec
 OSVEŽUJOČA PIJAČA - Nepresegljiva zdravilna voda.

Ustanovljeno 1876. Ustanovljeno 1876.

Dajem naznanje cenjenemu občinstvu,

da imam zmiraj po najnižji ceni najboljše blago kakor:

Jzvrstna semena, vrtna, rožna in poljska,

olje, za jesti (Tafel- in Speiseöl) ameriksanski petrolej,

sol, štrivoglato in za živino, kisló vodo (Rogačka in

Radeiner),

Kislino, sadni in vinski, jesh. (Essigsprit) za jesh

adelati,

papno za živino, grenko sol (Bittersalz), žvepljeno

Spiritus (Weingeist) za žganje delati, spiritus za po-

lituro,

imam zalogo več vrst kave, sladkorja, ríza, prošenó

min ječmeno kašó,

in oko (melo), pšeníčno, rženo in koruzno, špeh,

in celega in zasekanega, paprika-špeh, svinjsko

rmašt, maslo, sir

Portland in roman-cement, vsake vrste barv, firmajza,

ter pinzeln, kelje

uter karbolinej, smolo za barke, ladje, kovačo in

učrevljarje, kakor vse reči za barijarje in mizarje,

jaz imam tudi vse tukaj ne posebej navedene reči

jaz imam tudi razen moje trgovine ces. kr. glavno

Zastopstvo č. kr. splošne tržaske zavarovalnice in

Zaloga pivovarne Bratov Reininghaus v Steinfeldu.

Tudi kupujem vse deželne pridelke kakor:

jajca, puter, sir, vrhnje, maslo, pšenico, žito, koruzo,

ječmen, oves, vsakovrstno zelenjavo, sadje, čresnje,

meline, jabolke, hruške, slive, kutino, i. t. d. po

posebno si dovoljujem ujudno naznaniti, da moja

trgovina ni več na vogli zraven kavarne, kjer sem

imel 26 let stacuno v najemu, ampak imam svojo

stacuno v lastni hiši zraven Stajerca in gospóda

Sadnika, kjer je bila poprej tabak trafika.

Jos. Kasimir v Ptujú.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. Naravnost brez preklanja
 danja v New York in v Philadelphijo. Dobra hrana.
 Izborna oprava na ladiji. Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34. 537

Razglas.

Na deželni sadje- in vinorejski šoli v
 Mariboru, se bode ta vrsila od 16. do 21. ju-
 nija dva letna naučna tečaja.

1. tečaj za sadje- in vinorejo.

2. letni naučni tečaj za viničarje in sadjarje.

V prvem se bode učilo delo, katero je
 potrebno po leti v vinogradih in sadonos-
 nikih in sicer teoretično in praktično.

Smoter poduku drugega pa je najbolj prak-
 tična izobrazba učencev (viničarjev in sad-
 jarjev) strinjena s potrebnimi navodili.

Število vdeležencev prvega tečaja, toraj
 za sadje in vinorejo ne sme z učitelji vred,
 katere bode poslal k temu pouku deželni
 šolski svet, biti višje kakor 40. V drugi,
 to je viničarski tečaj, se bode sprejelo 30
 učencev.

Vdeleženci viničarskega in sadjarskega
 tečaja se bodejo, koliko dovoljnjejo sredstva
 gmotno podpirali. Podpirali se pa bodejo
 samo siromaški posestniki, njih sinovje ali
 viničarji. Prosilci morajo potrebo podpore
 dokazati s spričevalom potrjenim od svo-
 jega občinskega predstojnika.

Za sprejem se je oglasiti **do 1. junija**

pri omenjenem ravnateljstvu.

Maribor, v mesecu maju 1902.

Ravnateljstvo sadje- in vinorejske šole

v Mariboru.

Na košček sladkorja se vzame, kadar se potrebuje, 20 do 40 kapljic, se použije ali porabi zunanje kot mazilo in porosilo na bolečih straneh, da se doseže takojšnji živce pomirujoči učinek po

A. Thierry-jevem balzamu

z zeleno nunsko varstveno znamko in klobučkovim zatvorom z vtisjeno firmo „Allein echt“ — Dobiva se v lekarnah. — S pošto poštnine prosto 12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krone. Lekarnar Thierry (Adolf) L J M J T E D, lekarna pri „Angelju varhu“ v Pregradi pri Rogiški Slatini. — Svavi se pred ponarejanjem in pazi na v vseh kulturnih državah registrirano zeleno nunsko znamko.

26letni fant

izobražen, lepe postave, z lepim posestvom, trgovino in krčmo, tik farne cerkve v vinorodnem kraju na Spod. Štajarskem, se želi oženiti z deklico ali vdovo, ki ima veselje do takega gospodinjstva, zna dobro kuhati, je slovenskega in nemškega jezika zmožna ter premore nekaj tisoč goldinarjev. Ponudbe naj se pošljejo, ako mogoče s fotografijo pod imenom „Upanje“ na upravnništvo „Štajerca“.

Ženiti se želi

vdovec blizu 40 let star, solidnega obnašanja, posestnik z velikim premoženjem blizu farne cerkve, kjer se nahaja trgovina in gostilna, s pridno žensko, 30—40 let staro, v gospodinjstvu dobro izurjeno in ki naj ima 5—6000 gold. Pismene in resne ponudbe pod jamstvom tajnosti naj se pošljejo pod imenom „Srečen pot“ na upravnništvo „Štajerca“. 544

Učenec se takoj sprejme

v trgovino z mešanim blagom pri Franc Krajnc-u pri sv. Martinu blizu Vurberga. 542

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju

trgovina z urami, zlatino, srebrnino in optičnim blagom v Ptuju v gledališkem poslopju. 182

G. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:
Dunaj, III/3 Rennweg 5. 364

Redka prilika. Čudovito po ceni.

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

1 dražestno pozlačena ura z verižico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. prima žepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tintnik od nikla, 1 mičen album za slike, obsežajoč 36 najlepših slik sveta, 1 mašina za računiti „Patenta“, katera izračuni samo najtežje eksemple, k temu eno navodilo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razglednic, 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzbujajo veliko smeha, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata patentovana zapona 3%, zlata, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 fino žepno zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom, 1 moderni moški prstan s imit. zlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških predmetov in še 300 raznih v gospodinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gld. 80 kr. skoz razpošiljavnico Ch. Jungwirth, Krakav, A. Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar. 341

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih dreyesnic in sicer: jabolke po K 1.— do K 140; hruške po K 1.20 do 1.60. — Iz-boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter ponuja Oskrbništvo Marenberg (Gutsverwaltung Marenberg). Tam dobijo se tudi jorkširski plemenski prašiči. 334

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz-žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa-hati i. t. d. 30

Stavbinsko podjetje. Ladislaus Johann Roth

inženir in oblastveno aut. mestni stavbenški mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornic iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje masin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje iz petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnila in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavba cest in potov, kakor tudi traciranje taistih.

Podzemski dela: (Tiefbauten) kanaliziranje, polaganje cevij, vodovodne stavbe.

Stavbe na površju (Hochbauten) in sicer: vile, hiše in gospodarska poslopja, fabrike in javna poslopja, adaptacije vsake vrste.

Stavbinsko podjetje Ladislaus Joh. Roth
inženir in oblastv. aut. mestni stavbenški mojster.